

at der her er foregaaet en principiel Vending, det er alle det ærede Medlems Meningsfæller i Landstinget. I den Betænkning, som Landstingsudvalget har afgivet den 23. Marts d. A. om disse Lovforslag, siger Flertallet, deriblandt Venstres og de frikonservatives Ordfører: „I Skattesagens Historie betegner Rigsdagssamlingen 1900—1901 et Vendepunkt. I denne Samling fremkom der nemlig i Landstingets Udvalg fra det daværende Flertals Side Forslag om, at samtlige faste Skatter til Staten skulde bortfalde.“ Dette, at samtlige faste Skatter til Staten skulde bortfalde, er Vendepunktet i Skattesagens Historie. Venstres Ordfører i Landstinget erklærede i sin Tid, at det var det store Vendepunkt. Dette Ord er blevet gentaget af mangfoldige, ogsaa under disse Forhandlinger. Det ærede Medlem for Æbeltoft (Neergaard) talte saaledes om den store Skattevolte. Men saa maa det ærede Medlem heller ikke forundre sig over, at vi, der ikke foretage denne Vending, vi, der ikke gøre denne Volte med, men blive staaende, derved komme til at indtage en anden Stilling over for de ny Forslag end over for de tidligere. Naar andre vende sig, men vi blive staaende, bliver vor Frontstilling forandret.

Det ærede Medlem vil saa sige, som han har sagt i sit første Foredrag og gentaget i Aften, at Hjælpen til Kommunerne vil ogsaa komme Hartkornsbesidderne til gode. Det er rigtigt nok; men der er en væsentlig Forskel paa, om Ejendomsbesidderne faa Skattelettelse derved, at Kommunerne hjælpes, eller derved, at de faa Lettelsen direkte som Ejendomsbesiddere. Det, der vilde være sket ved de Reedtz-Thottske Love, og som ogsaa vilde være sket ved Kommissionens Love, var, at man gav Kommunerne en væsentlig og følelig Skattelettelse. Det trænge Kommunerne — som det ærede Medlem for Ringkøbing udtalte — i saa høj Grad til, og det vilde alle vi, der kende til kommunale Forhold og leve med i det kommunale Liv som Sogneraadsmlemmer, Amsraadsmedlemmer og Borgerrepræsentanter. Vi vide, at i Øjeblikket ere vore Kommuner overbebyrdede, og at der stilles Krav om kommunale Reforme og kommunale Fremskridt. Vare disse Love blevne gennemførte, havde Kommunerne faaet et nyt, godt og solidt Grundlag for deres kommunale Husholdning, og de kunne ganske vist have lettet baade Hartkornsskatterne og de personlige Skatter. Det vilde have været følt som en Lettelse, og Kommunerne

vilde have faaet Lyst og Mod til at tage ny Opgaver op. En vilde have sagt: Nu vilde vi have Raad til at forbedre vort Skolevæsen, en anden vilde have forbedret sine Veje og Gader, en tredje vilde have taget fat paa andre Forhold. Der vilde være kommet nyt Liv, ny Lyst, der vilde være kommet Fremskridtsaand i Kommunerne. Saa maatte det maaske have medført ny Skat — det kan godt være — men netop fordi Klagerne om det overbebyrdede Hartkorn en Tid lang vare bortfaldne, fordi der ikke var noget Grundlag derfor, vilde man kunne have forhøjet Skatterne, og det er aldeles nødvendigt, naar der skal gennemføres store Reforme. Saa er det ikke sikkert, at den Lettelse, som Ejendomsbesidderne havde faaet, var bleven en varig Lettelse, i alt Fald ikke en Lettelse, der i den Grad, som den, her gives, kunde regnes som en Værdiforøgelse af Ejendommene eller som — om jeg saa maa sige — kunde kapitaliseres og puttes i Lommen. Det vilde ikke have været en Lettelse som den, de nu faa, hvor Lettelsen, Gaven, kommer direkte til de enkelte Ejendomsbesiddere. Der er sket en Vending, en stor Vending. Det var det daværende Estrupske Flertal i Landstinget, der foretog den, og den falder jo ogsaa godt nok i Traad med det, der stadig har været Bestræbelsen fra de store Landejendomsbesidderes Side, at formindske Kommunernes Evne til at bruge disse Midler, som de ville, at faa sat Grænse for det kommunale Selvstyre, sørge for, at disse Midler i saa høj Grad som muligt kom de enkelte Ejendomsbesiddere til gode, ikke Kommunerne som saadanne, og ikke den store Befolkning ved kommunale Reforme.

Naar det ærede Medlem for Sæby talte om, at vi havde stemt for de Reedtz-Thottske Love, er dette altsaa Forklaringen. Men for øvrigt maa det ærede Medlem vide, hvis han kender sin Skattheorie fuldtud, at vi ogsaa have stemt *mod* de Reedtz-Thottske Skattelove. Det gjorde vi i Foraaret 1900. Da vare de nemlig blevne saa stærkt forværrede i ensidig agrarisk Retning ved en Ændring, der skyldtes den nuværende højtærede Justitsminister nærmest, og som for lange Tider vilde lægge Beslag paa det, som Formue- og Indkomstskatten vilde indbringe, saa at vi umuligt kunne være med dertil. Thi det vilde netop i høj Grad ødelægge Udsigterne for en Toldreform — hvis man ellers kan tænke sig en Toldreform, hvortil Formue- og Indkomstskatten eller dens forhøjede Beløb skulde bruges —, naar man paa Forhaand